

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Rijkswaterstaat Kenniscentrum Zwerfafval

Schoon strand, tevreden klant

Checklist om zwerfafval rond uw paviljoen te voorkomen

Schone stranden leiden tot meer tevreden bezoekers en meer klanten. Mensen blijven langer zitten op een schoon strand of terras. Schone stranden dragen ook bij aan een schone zee, zonder plastic soep.

Met deze [checklist](#) laten we zien welke eenvoudige dingen u als [paviljoenhouder](#) kunt doen om mee te helpen aan een schoon strand:

- ✓ Goede afvalvoorzieningen
- ✓ Minder (plastic) wegwerpmateriaal
- ✓ Paviljoen en omgeving schoon houden
- ✓ Gebruik van motiverende boodschappen en symbolen op slimme plekken
- ✓ Samenwerken met andere paviljoenhouders, gemeente en reddingsbrigade

Deze adviezen zijn gebaseerd op kennis en ervaring van de partners van de [Green Deal Schone Stranden](#). Binnen deze Green Deal zetten overheid, gemeenten, paviljoenhouders, belangenorganisaties, bedrijven en energieke vrijwilligers zich gezamenlijk in voor het schoonhouden en -maken van de Nederlandse stranden.

De ruim 40 partijen van de Green Deal richten zich op:

- structureel schonere stranden
- goede samenwerking en afstemming tussen partijen
- goed afvalgedrag van de strandbezoeker

Voor meer informatie over de Green Deal Schone Stranden of met vragen of opmerkingen kunt u terecht op [schonestranden.nl](#).

Goede afvalvoorzieningen

Afvalbakken op het terrein van het paviljoen

Aandachtspunten:

- Goed zichtbaar
- Op logische plekken, bijvoorbeeld bij de in/uitgang
- Schoon, heel, aantrekkelijk
- Opening bestendig tegen vogels en verwaaiing van afval
- Tijdig legen
- Voldoende groot
- Bruikbaar voor motiverende schoonboodschap, zoals "Help ook mee het strand schoon te houden!"

Zie bijvoorbeeld: [afvalbakkenmatrix.nl/leveranciers](#) of [webshop.supportervanschoon.nl](#).

Afvalbakje op tafel

Voorkomt verwaaiing van klein consumptieafval (1).

Aandachtspunten:

- Goed zichtbaar
- Afgesloten, zodat vogels het afval er niet uit pikken of het afval wegwaait
- Bruikbaar voor motiverende schoonboodschap, zoals "We ♥ schoon" of "Voor een schone zee"

Zie bijvoorbeeld: [strandwinkel.nl](#).

Asbakjes op buitenteras & asbaktegels

Aandachtspunten:

- Afgesloten asbakjes, zodat de peuken en ander klein afval niet wegwaaien
- Plaats een DropPit of zuil naast een andere afvalbak voor groter afval

Beschikbaar stellen aan bezoekers van hulpmiddelen voor op het strand Strandbezoekers kunnen gebruik maken van kleine zakasbakjes (2). De ervaring leert dat als je mensen vraagt hier iets voor te betalen, ze er zuiniger op zijn. Biedt ze aan in een display zodat het continu zichtbaar is en de toon wordt gezet. Zie bijvoorbeeld: [shop.barkadera.nl/zak-asbakjes](#), [bellatio.nl](#) of [webshop.supportervanschoon.nl](#).

Stel strandafvalzakjes met een motiverende schoonboodschap (3) ter beschikking. Bij voorkeur in een tasje (4), omdat je dan structurele voorbeeldwerking hebt. Maak afspraken hoe dit wordt aangeboden. Bijvoorbeeld: de gemeente levert de voorzieningen, u houdt het netjes bij. Zie bijvoorbeeld: [strandwinkel.nl](#) en [webshop.supportervanschoon.nl](#).

Minder (plastic) wegwerpmateriaal

Plastic wegwerpmateriaal kan makkelijk vanaf het strand in zee waaien en zo de plastic soep vergroten. Probeer geen plastic wegwerpmateriaal te gebruiken, zoals plastic bestek, frietbakjes of rietjes. Denk aan alternatieven van hout, bamboe of papier. Let op dat de alternatieven geen laminaten zijn, zoals papier met een plastic coating. Biologisch afbreekbaar plastic is geen goed alternatief voor wegwerpplastic. De afbraaktijden hiervan zijn namelijk nog steeds erg hoog in het natuurlijke milieu waardoor het zich lange tijd gedraagt als normaal plastic.

Het is goed om nu al te beginnen met de vervanging van plastic wegwerpmateriaal. Vanuit Europa geldt straks namelijk een verbod op bepaalde plastic wegwerpproducten.

Geen (plastic) wegwerpmateriaal gebruiken: andere tips

- Vraag bij de bestelling of de klant de koffie met melk of suiker wil gebruiken
- Suiker hoeft niet in een zakje. Gebruik losse klontjes of suikerpotjes op tafel. Voor koffiemelk geldt hetzelfde
- Pepermintjes kunnen bij het afscheid ook zonder verpakking worden aangeboden. Uit onderzoek blijkt dat mensen pepermintjes zonder verpakking minstens zo goed op prijs stellen
- Geef een glas in plaats van een plastic rietje bij een flesje drinken
- Bestek hoeft niet in een bestekzakje gewikkeld en/of met een losse servet erbij. Denk in plaats hiervan bijvoorbeeld aan een grote pot met bestek en servetten die op tafel gezet wordt
- Probeer het gebruik van (wegwaaiende) bonnetjes te voorkomen. Print bijvoorbeeld pas een bonnetje uit als iemand er om vraagt
- Gebruik hardcup glazen of bekers (eventueel met statiegeld) in plaats van plastic wegwerp/wegwaai-bekertjes

Paviljoen en omgeving schoon houden

Een schoon paviljoen stimuleert mensen om zelf schoon gedrag te vertonen. Neem schoonmaken op in het standaard werkproces. Laat een medewerker bijvoorbeeld bij openen en sluiten een rondje maken. Door zelf afval netjes op te ruimen, of te bukken voor een wegwaaiende servet, creëert u een voorbeeldfunctie naar uw gasten en uw medewerkers. Omdat u de gastheer bent, zullen mensen uw voorbeeld aannemen en zelf ook respect hebben voor hun omgeving. Leg dus nadruk op uw gastheerschap en mensen zullen hun gedrag in positieve zin aanpassen. Hierbij hoort ook het onzichtbaar of netjes opslaan van bedrijfsafval.

U kunt een prikker of de Sandcleanr en/of de CleanWalkr (4) gebruiken om klein afval, zoals peuken, rondom het paviljoen op te ruimen. Zie: cleanfountain.com of webshop.supportervanschoon.nl.

Gebruik van motiverende boodschappen en symbolen op slimme plekken

Als mensen 'schoon' en 'netjes' lezen, gaan ze zich onbewust schoon of netjes gedragen. Het werkt dus om die woorden met een sticker of poster op afvalbakken, servetten, tafelfalbakjes, op het toilet, bij de ingang en bij de kassa te plakken of hangen.

Wat voorbeelden:

- Doe mee voor een schone zee
- Doe mee voor een schoon strand
- Een schoon strand, daar houdt iedereen van
- Samen houden we dit strand schoon

Let er bij de formulering van tekst op dat deze positief is. Een plaatje dat het gewenste gedrag vertoont, werkt vergelijkbaar als tekst. Herhaling zorgt dat mensen het gedrag sneller vertonen. Het helpt dus om de boodschap op verschillende plekken in en om het paviljoen te hangen.

Als gastheer (met voorbeeldfunctie) is het van belang aan de bezoekers te laten weten dat u schoon belangrijk vindt. Dat kan bijvoorbeeld met een raamsticker (bijvoorbeeld van Supporter van Schoon) op een goed zichtbare plek.

Samenwerken met andere paviljoenhouders, gemeente, reddingsbrigade en maatschappelijke organisaties

Een strand blijft het beste schoon door elkaars mogelijkheden te benutten en een sfeer te creëren van samenwerken voor een gemeenschappelijk doel: aantrekkelijke schone stranden. Gezamenlijke betrokkenheid van u als paviljoenhouder, de gemeente, reddingsbrigade, plaatselijke vrijwilligers en anderen is de belangrijkste succesfactor.

U kunt bijvoorbeeld een van de deelnemende paviljoens worden waar een strandbezoeker een juttas (5) op kan halen of een volle juttas kan inleveren voor een beloning met koffie of een ijsje. Zie bijvoorbeeld: grondstofjutters.nl.

U kunt met de gemeente bijvoorbeeld afspreken dat de schoonboodschap die de gemeente op het strand gebruikt, ook in uw paviljoen terugkomt.

Ook kunt u als paviljoen deelnemen aan de Boskalis Beach Cleanup Tour van Stichting De Noordzee, bijvoorbeeld door het paviljoen te zijn waar de deelnemers de opruimdag beginnen of eindigen. Zie: beachcleanuptour.nl.

My Beach

Speel samen in op de mogelijkheden van My Beach. Op een My Beach strand werkt iedereen bewust samen aan een schoner strand. Bezoekers, ondernemers, gemeentes en leveranciers dragen allemaal bij aan een strand zonder zwerfafval. Bijvoorbeeld door te letten op hun producten en presentatie, hun gedrag, hun ondernemerschap, door extra schoon te maken en door het aanbod aan mogelijkheden om op te ruimen te vergroten. Zie ook: my-beach.nl.

Green Deal
Schone stranden

schonestranden.nl

Dit is een uitgave van Rijkswaterstaat 2019 | WV10419KK101